FOR Freedom AND Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 248

CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, DECEMBER 26, 1963

STEV. LXI — VOL. LXI

Združene države bi rade prodajale pluton

Pred nekaj leti so to atomsko surovino porabile doma, sedaj jo imajo dovolj za prodajo, pa ni kupcev.

WASHINGTON, D. C. — Pluton je posebna kovina in obenem surovina, ki služi za proizvodnjo atomskega in vodikovega streliva, pa tudi za reaktorje v atomskih elektrarnah. Bili so časi, ko je Amerika imela monopol v proizvodnji plutona in je pri tem domača proizvodnja komaj zadostovala za domače potrebe. Takrat seveda se naša atomska komisija ni brigala za izvoz, kar se ji je sedaj začelo močno otepati.

Časi so se namreč močno spremenili. Trenutno ima naša dežela toliko plutona na zalogi, da ne ve kam z njim. Proizvodnjo atomskega streliva bo treba kmalu omejiti, ker ga imamo po izjavi same federacije že več kot preveč. Zato bodo morali tudi ustaviti obratovanje vsi tisti rudniki urana, ki imajo z izkopom urana previsoke stroške. Na drugi strani pa proizvodnja plutona ni nobena ameriška tajna. Kakšna je, ne vedo samo v Moskvi, ampak tudi v vseh evropskih državah. Anglija in Francija ga že sami proizvajata.

Vse to je postalo jasno pri zadnjem nakupu plutona po Evropski atomski komisiji, ki ga rabi za razne poskusne atomske elektrarne v Evropi in pa za nekatere preiskovalne laboratorije. Ko ga je prejšnja leta hotela Evropska atomska komisija kupiti v Ameriki, ji je naša atomska komisija rekla, naj gre kar na Angleško in ga tam nabavi. Je to tudi storila. Danes bi ga naša dežela rada prodajala Evropi, pa ga ne more, ker so njene cene za 40-50% višje od evropskih. Evropska atom. komisija potrebuje trenutno kakih 500 kilogramov plutona. Amerika ga ponuja po $43 za gram, Anglija po $50, toda angleška ponudba je ugodnejša z ozirom na boljše dobavne pogoje.

Stevenson se ne brani kandidature za podpredsednika na Johnsonovi listi

WASHINGTON, D. C. — Dvakratni demokratski kandidat za predsednika in sedanji naš glavni delegat pri Združenih narodih A. Stevenson je na televiziji izjavil, da bi sprejel kandidaturo za podpredsednika, ako bi mu jo Johnson ponudil.

Stevensonova izjava pomeni mrzel curek vode za vse ostale demokratske politike, ki bi tudi radi postali kandidatje za podpredsednika. Proti Stevensonu se bodo namreč le težko uveljavili. Stevensonova izjava je pa tudi dokaz, da v demokratskem vodstvu resno računajo s tem, da bo njihova konvencija postavila Johnsona za kandidata.

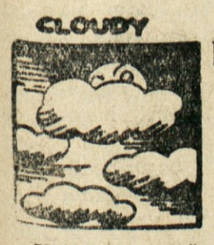

Vremenski prerok pravi:

Večinoma oblačno in malo toplejše. Popoldne in zvečer verjetnost dežja pomešanega s snegom.

Novi grobovi

Helen Zagar

Po kratki in mučni bolezni je preminula v Richmond Heights General bolnici Helen Zagar, rojena Prausa, stara 43 let, stanujoča na 1822 Sunset Dr., Richmond Hts., O. Zapušča soproga Georgea, hčerko Debbie, mater Katharino, roj. Brevic, strica Stanleya Brevica (v Irwin, Pa.) in več drugih sorodnikov. Rojena je bila v Irwinu, Pa. Bila je članica Waterloo Socialettes. Pogreb bo v soboto dopoldne ob desetih iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavoda na 458 E. 152 St. na Whitehaven pokopališče.

Ameriški vojaki grade zasilne hiše v Skoplju

SKOPLJE, SFRJ. — Posebna skupina amer. armade postavlja od konca preteklega meseca s pomočjo kakih 400 domačinov 255 tovarniško izdelanih hiš, ki so jih Združene države poklonile po potresu prizadetemu Skoplju. Doslej je skupina opravila okoli 20% dela in postavila pri Žuto Orizare, pet kilometrov od Skoplja, prvih deset hiš. Amerikanci trdijo, da bodo do konca januarja, kot je bilo predvideno, delo končali.

Ameriški vojaki so navezali stike z domačini, ki prihajajo redno v njihovo taborišče na obiske. Taborišče je obiskala tudi sovjetska vojaška skupina, ki je pomagala štiri mesece čistiti razvaline mesta.

Predsednik grške vlade Papandreou je odstopil

ATENE, Gr. — Vlada Papandreoua je odstopila, ko je dobila v parlamentu zaupnico le s podporo skrajne levice. Kralj je odstop sprejel in naročil vodniku Narodne radikalne unije, nasledniku v tujino odišlega bivšega predsednika vlade Karamanlisa P. Kanellopoulosu, naj poskuša sestaviti novo vlado.

Papandreou, vodnik najmočnejše politične skupine v parlamentu, je izjavil, da je proti vsaki drugi rešitvi vladne krize kot takojšnjemu razpustu parlamenta in novim volitvam.

Evropski skupni trg rešen s kompromisom

Po dveh tednih trdih pogajanj je bil v Bruxellesu dosežen kompromis, ki je rešil trenutno krizo Skupnega trga.

BRUXELLES, Belg. — Zastopniki šestih zahodno-evropskih držav, ki so povezane v Skupnem trgu, so po trdih pogajanjih, ki so se vlekla dva tedna, dosegli kompromis o vprašanju cene deželnih pridelkov, kar je zahteval De Gaulle in čemur so se posebno vztrajno upirali Nemci. De Gaulle je grozil, da bo Francija Skupni trg razbila, če ne bo njegova zahteva sprejeta.

Nemški kancler L. Erhard je tekom obiska pri De Gaullu v preteklem novembru obrazložil nemško stališče in dokazoval, da Nemčija francoskih zahtev ne more sprejeti v predloženi obliki. Razgovori so se vlekli in ministri so prihajali in odhajali 'na posvete'. Končno je bil v začetku tedna le dosežen sporazum s kompromisom, ki dejansko ni nobenega zadovoljil in je spor bolj zakrpal, kot pa rešil.

De Gaulle je zmagal v toliko, da je bila njegova zahteva o ureditvi cen deželnih pridelkov rešena in Franciji odprt trg za govedino, riž in mlečne izdelke. Nemci so dobili dovoljenje, da tudi v bodoče uvažajo enake količine mesa iz Danske, kot so to delali v preteklosti, Holandija je dobila pravico obdržati carino na uvoz margarine. Določeno je bilo tudi, naj Evropski parlament dobi nekaj nadzora za uporabo sklada za kmetijstvo. Dogovorjeno je bilo, naj Skupni trg pokaže čim več dobre volje prihodnje leto, ko bo prišlo do razgovorov za povečanje trgovine z Združenimi državami z velikim znižanjem obstoječih uvoznih carin.

Posebna želja

Jezna mati: "Želela bi, da bi bil tvoj oče enkrat doma, da bi videl, kako se obnašaš, če njega ni doma."

Iz slov. naselbin

Chicago, Ill. — Slovenci v Chicagu praznujejo letos Božič pod vtisom hude nesreče, ki se je zgodila družini Martinčičevih. Martinčičev Francelj z 1955 W. Cermak se je dne 30. novembra poročil pri Sv. Štefanu z Marijo Pecelin. Bil je to praznik za naselbino, saj sta ženin in nevesta bila obče priljubljena mlada člana naše družbe, vedno veselo delavna med nami. Ko sta se pa mlada Martinčičeva peljala s poročnega potovanja na motociklu, jima je v Nassau-u na Bahamih motorno kolo zdrsnilo na peščenih tleh in z vso silo sta treščila v drevo. Franc je dobil težke poškodbe. Živčno in možgansko središče v glavi je prizadeto. Nezavesten je ves čas po nesreči. Leži v bolnici princese Margarete v Nassau-u. Edino zboljšanje, ki so ga mogli opaziti, je lahno miganje s prsti v zadnjih dneh. Mlada gospa Martinčič je dobila nekaj zunanjih poškodb in prask. Nesreča se je zgodila v četrtek, dne 12. decembra.

Boj za rjave čevlje v vojni mornarici!

WASHINGTON, D.C. — Že pred leti je bilo sklenjeno v federalnem tajništvu za narodno obrambo, da morajo imeti vojaki in oficirji črne čevlje, kadar so v službi. Vojaki, pilotje, letalci in marini so se povelju pokorili in nosijo črne čevlje, ne pa mornarji.

Vojna mornarica je zaljubljena v rjave čevlje in se že šest let bori, da bi zmagalo njeno stališče. Federalna blagajna pa ima radi tega letno $158,000 nepotrebnih stroškov. Vse to odkriva poročilo federalnega kontrolnega urada Kongresu, ki je bilo nedavno tudi objavljeno. Šest let torej traja boj za rjave čevlje; med tem smo bili najmanj parkrat na robu nove svetovne vojne, toda to ne briga tistih mornarjev, ki so zaljubljeni v rjave čevlje. Niso srečni, če nimajo svoje "fronte", magari pri barvi na čevljih.

— Losos je glavna riba kanadskega ribolova in konzerviranja.

REDNE TURŠKE IN GRŠKE ČETE NA CIPRU POSEGLE V SPOPAD MED DOMAČINI

Med grškim in turškim delom prebivalstva na otoku Cipru ni medsebojnega zaupanja vse, odkar je otok postal neodvisna republika, preteklo soboto je prišlo med obema narodnostnima skupinama do ostrih spopadov v glavnem mestu Nikosiji, pa tudi v nekaterih drugih krajih. Včeraj so v spopade posegle redne turške in grške čete na otoku, kjer so prevzeli po sporazumu prizadetih vlad poveljstvo Angleži.

NIKOSIA, Ciper. — Včeraj so turške čete, ki so na Cipru v okviru sporazuma o neodvisnosti republike v varstvo turških interesov in interesov turškega dela prebivalstva otoka, posegle neposredno v boj med Grki in Turki pri Ganili, turška vojaška letala z letališč v Turčiji so ponovno letela nad glavnim mestom Cipra, pa tudi nad nekaterimi drugimi kraji. Turška vlada je izjavila, da bo čuvala turške koristi na otoku, če treba tudi z vojaško silo. Tudi grške čete na otoku so prišle iz svojega oporišča in se zakopale v bližini kraja, kjer se turški in grški domačini že peti dan bijejo med seboj kljub ponovnim pozivom vlade, naj se pomire. Po dogovoru med ciprsko, grško, turško in angleško vlado je bilo poverjeno poveljstvo nad vsemi četami na otoku Angležem, ki imajo na Cipru veliko vojaško oporišče še od časa, ko je bil otok njihova kolonija.

Na Cipru živi okoli pol milijona ljudi, od tega je nekako eno petino Turkov, ostali so Grki. Ko je dobil otok leta 1960 neodvisnost, so bile v ustavi zavarovane pravice turške narodne manjšine in tej zajamčena polna avtonomija v pogledu kulturnega delovanja in življenja. To samoupravo varuje posebna skupščina. Predsednik republike pravoslavni nadškof Makarios, ki je vodil ciprske Grke v boju za njihovo neodvisnost, je predložil spremembo ustave, ki naj bi dala vladi več moči in "poenostavila" upravo. Turki so se temu uprli, češ, da bi bile na ta način okrnjene njihove pravice in bi postali čisto odvisni od grške večine prebivalstva.

V soboto je prišlo do prvih spopadov med Turki in grško policijo, o kateri pravijo Turki, da je nastopila proti njim nasilno. Predsednik republike Makarios in podpredsednik republike Kučuk, prvi je v smislu ustave Grk, drugi Turek, sta pozivala obe strani k miru. Na Sveti večer je izgledalo, da bo prišlo do miru, pa je prišlo včeraj do novega streljanja.

Nastopila je nevarnost, da se spopadejo redne turške in grške čete, ki so na otoku. Vlada Cipra je stopila v stike z vladami v Atenah, Ankari in Londonu, nakar je bilo objavljeno, da so prevzeli poveljstvo nad britskimi, turškimi in grškimi vojaškimi enotami na otoku Angleži.

Turčija je med tem začela zbirati vojne ladje in jih poslala v bližino otoka "za vsak slučaj". Predsednik angleške vlade Douglas-Home je prekinil božični oddih in se vrnil v London.

Trenutno izgleda, da je najhujše mimo in da je nevarnost splošnega spopada med Turki in Grki minila.

Sen S. Young kandidat

CLEVELAND, O. — Sen. Steve Young je objavil v torek, da bo prihodnje leto ponovno kandidiral v zvezni Senat, čeprav je prvotno izjavljal, da ne bo ponovno kandidiral, saj je star že 74 let.

Young je priznal, da ga čaka težka borba, ker ima proti sebi "močne finančne interese". Na republikanski strani sta se doslej javila dva kandidata za v zvezni senat: Robert Taft, dosedanji kongresnik izvoljen na splošno v Ohiu, in Ted Brown, državni tajnik Ohia.

Papež pozval diplomate, naj delajo za odpravo "zidov" med narodi

VATIKAN. — Sv. oče Pavel VI. je imel v Sikstinski kapeli polnočnico za diplomate, ki so akreditirani pri Sv. stolici. V kratkem nagovoru jih je pozval, naj delajo za preprečenje "najhujše katastrofe" — oboroženega spopada, naj se trudijo za odstranitev zidov, ki ločijo narode.

Papežev poziv za odstranitev zidov razlagajo kot poziv za odstranitev "zidu", ki loči Zahodni Berlin od Vzhodnega in je za letošnje božične praznike odprt vsaj za obiske iz Zahodnega v Vzhodni Berlin.

Iz Clevelanda in okolice

Rojenice—

Pretekli torek se je rodil Mr. in Mrs. Robert Andolsen z 2128 Eldred, Lakewood, sinček. S tem sta postala Mr. in Mrs. Joseph Andolsen s 4014 Tuxedo Ave., Parma, O., drugič stari oče in stara mati, prav tako tudi Mr. in Mrs. Raymond Richards s 3101 Hilltop Dr., Parma, O. — Čestitamo!

Zadušnica—

V nedeljo ob 10.30 bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Josepha Suster (Sustersic) ob 4. obletnici smrti.

Moštvo "Lakonie" se ni držalo predpisov

FUNCIAL, Madeira. — Skupno je bilo rešenih s potniške ladje "Lakonie", ki je križarila s 1,036 ljudmi na krovu po subtropskem delu Atlantika ob obali Afrike, 896 oseb, ostali so utonili. Rešeni izjavljajo, da moštvo ladje ni vršilo svojih dolžnosti pri reševanju potnikov z goreče ladje, ampak se je z njimi pretepalo za mesta v rešilnih čolnih.

Med potniki je bila velika večina Angležev, ki so hoteli božič preživeti na toplih vodah Atlantika. Ladja se je vžgala preteklo nedeljo zvečer, ko je bila kakih 180 milj severno od Madeire. Na njej je prišlo do eksplozij in potniki ter moštvo so morali v rešilne čolne. Pri reševanju je pomagala vrsta ladij in enote ameriškega letalstva z oporišča na Azorih in v Zahodni Nemčiji.

Nova najdišča petroleja v Ohiu

MOUNT GILEAD, O. — V tej okolici se je začela huda tekma za petrolejem. Preko tisoč ljudi je prišlo iz raznih predelov dežele v to malo naselje z okoli 2,800 prebivalci v upanju, da si z odkritjem petroleja pomagajo naglo do bogastva.

Iskanje se je raztegnilo na preko sedem okrajev. Doslej je menda kar polovico vrtin dalo olje, kar je zelo obetajoče. Dnevno načrpajo iz njih okoli 10,000 sodov surovega olja.

Zadnje vesti

ANKARA, Tur. — Predsednik republike Gursel je obdolžil Grke na Cipru, da ogrožajo življenje svojih turških soprebivavcev otoka. Obrnil se je na predsednika ZDA Johnsona, naj posreduje v Atenah in v Nikosiji. Gursel je trdil, da so Grki pobili na Cipru v zadnjih dneh preko 50 Turkov in jih okoli 300 ranili.

WASHINGTON, D. C. — Predsednik L. B. Johnson je izjavil na svojem posestvu v Teksasu, kamor je odšel za praznike, da njegova vlada skrbno zasleduje razvoj na Cipru. Državno tajništvo je objavilo, da ameriški državljani niso dobili navodila, naj otok zapuste.

BANGKOK, Taj. — Predsednik Kambodže Norodom Sihanuk je izjavil, da je pripravljen sprejeti posredovanje predsednika republike Filipini v njegovem sporu z Združenimi državami, če se te "opravičijo" Kambodži zaradi protesta v zvezi z "žalovanjem" za umorjenim predsednikom Kennedyjem.

Ali naj Amerika posoja po ovinkih Moskvi?

CLEVELAND, O. — To, kar se je godilo zadnje dni pred Božičem v našem Kongresu, bi mogli težko imenovati z drugim imenom kot političen cirkus, ki se za njim skriva resnična podoba spornega vprašanja. Da to na kratko objasnimo.

Naši izvozniki prodajajo svoje blago najraje proti takojšnjemu plačilu. Imajo pa skoraj zmeraj take kupce, ki ne morejo plačevati blago pri prevzemu, naši prodajalci jim morajo torej dajati prodano blago na vero. To se dogaja vsak dan tudi v naši domači trgovini, kot ve vsakdo iz lastne skušnje.

Vendar je nekaj razlike med dajanjem posojila domačim in tujim kupcem. Tuji kuci kupujejo navadno velike količine blaga, so daleč od naše dežele in jih ni mogoče zmeraj prisiliti na plačilo po navadni sodni poti. Zato so izvozniki veliko bolj previdni, kadar prodajajo na kredit kupcem v tujini. Včasih ni treba večje previdnosti kot pri domačih kupčijah, na primer pri prodajanju blaga zahodni Evropi. Večja je pa nevarnost prodajanja na vero v vse druge kraje. Izvozniki skušajo zato zmanjšati to nevarnost na ta način, da jim naša federacija daje jamstvo, da bo tuj plačnik plačal ob zapadlosti svoje obveze. To se tudi dogaja. Cenijo, da je naša federacija prevzela takih jamstev za tuje kupce v korist našim izvoznikom že kakih $5 bilijonov. So to jamstva, ki so omogočila v glavnem izvoz naše industrijske opreme v Azijo, Afriko in Latinsko Ameriko. O tem jamstvu poroča naša administracija žal zelo malo. Trdi namreč, da nima pri tem nobene zgube. To je verjetno res, toda o stanju jamstev bi bilo vendarle treba javnost obvestiti; davkoplačevalci morajo vedeti, kako federacija tvega njihove davke.

Posebno poglavje so kupčije s komunističnimi državami z Rusijo na čelu. Tam so kupci, ki iščejo naše blago, državne kompanije. Ako naša federacija prevzame jamstvo za njihove nakupe, dejansko ne koristi državnim podjetjem, ampak komunističnim režimom, kajti podjetja so samo agencije komunističnih diktatur.

To je ena okolnost, ki jo je treba upoštevati. Druga pa je ta-le: Državna podjetja bi rada stalno kupovala od Amerike in za vsako kupčijo naj bi naša federacija dala novo jamstvo. Komaj bi eno jamstvo poteklo, bi prišla že nova na vrsto. Ako bi na primer naša federacija prevzela jamstvo za $250 milijonov, potrebnih Moskvi za nakup naše pšenice, in bi bil račun poravnan tekom 18 mesecev, bi se med tem časom nabrala že cela vrsta novih ruskih nakupov, kjer bi bilo federaciji treba dati jamstvo. To bi bile verjetno večje vsote od $250 milijonov, kajti Hruščev bi na primer rad kupil industrijsko opremo samo za kemično industrijo za dobra dva bilijona dolarjev. Ali naj naša federacija tekom časa prevzame jamstvo tudi za tako velike vsote?

To je bistvo vprašanja, okoli katerega bi se morala vrteti kongresna debata. Ne moremo namreč zanikati dejstva, da tako stalno kreditiranje pomeni za Moskvo pravo posojilo v znesku nekaj bilijonov dolarjev, kajti jamstva bi se nadaljevala in prenašala od enega posla na drugega, pri tem pa stalno rastla. Moskva bi bila lahko stalno dolžna nekaj bilijonov dolarjev za blago, ki ga uvaža iz naše dežele.

Ali je to prav? Mislimo, da ne, vsaj z gospodarskega stališča. Res je, kar trdi Hruščev, da Moskva plačuje redno vse gospodarske obveze. Zakaj pa se tako trdovratno brani plačevanja političnih dolgov? Ali ne bi mogla nekega lepega dne deklarirati gospodarske obveze za politične dolgove, naša administracija bi pa v tem slučaju morala plačevati našim izvoznikom na bilijone dolarjev za zapadle račune, ki bi jih Kremlj ne hotel ali ne mogel plačati.

Naj se komunistične vlade držijo tistega pravila, ki je veljaven tudi za svobodne države; uvažajo naj toliko, kolikor morejo plačati, ali pa, kolikor uživajo zaupanja od ameriških izvoznikov. Ako tako delajo angleški, kanadski, francoski, nemški uvozniki, zakaj naj se tega načela ne bi morali držati tudi ruski? Ali jim je treba dajati potuho z jamstvom naše federacije?

Nasprotniki federacije stojijo torej na stališču, ki je vsaj finančno dobro utemeljeno. Utemeljenosti tega stališča tudi ne bo spremenil zakon o podpiranju tujine, naj se njegovo besedilo glasi tako ali tako.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN DOM
6117 St. Clair Ave. — HEnderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:
Za Združene države:
$14.00 na leto; $8.00 za pol leta; $4.50 za 3 mesece
Za Kanado in dežele izven Združenih držav:
$16.00 na leto; $9.00 za pol leta; $5.00 za 3 mesece
Petkova izdaja $4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:
United States:
$14.00 per year; $8.00 for 6 months; $4.50 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
$16.00 per year; $9.00 for 6 months; $5.00 for 3 months
Friday edition $4.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

No. 248 Thurs., Dec. 26, 1963

Pred novo poliitiko v Latinski Ameriki

Dolga desetletja se je naša zunanja politika v Latinski Ameriki pomikala po izvoženih kolesnicah. Ni imela drugega namena kot biti v dobrih odnosih z vsakovrstnimi vladami, kot tudi s stebri, ki so take vlade podpirali: vojaški krogi, veleposestniki, bančniki, tovarnarji in veletrgovci. Za stike z narodi se ni dosti brigala, javnega mnenja ni dosti vpoštevala. Vse vlade so bile na splošno zadovoljne z našo zunanjo politiko in so ji sledile, akoravno so že iz navade rade zabavljale proti naši deželi kot vzoru kapitalizma in imperializma. Seveda je prišlo do sporov sedaj s to, sedaj z drugo državo Latinske Amerike, toda spori so bili kratkotrajni, so se zaključili s kompromisi in stare zveze so bile obnovljene.

Med tem se je pa življenje v Latinski Ameriki začelo hitro spreminjati. Prvi znaki so se pokazali že med obema svetovnima vojnama, še bolj so prišli do povdarka po letu 1945. Ni se zbudilo iz stoletnega spanja kmetsko podeželje, tem se je kmetska revščina vdala v svojo usodo in ni niti mislila, da je sprememba njenega položaja sploh mogoča. V mestih je pa začelo vreti med inteligenco, dijaštvom in srednjim stanom, prav posebno pa med industrijskim delavstvom. Razume se, da so komunisti izrabili priliko in začeli hujskati vse proti obstoječemu gospodarskemu, političnemu in socijalnemu stanju. Pod svoj vpliv so pa dobili samo manjšino nezadovoljnih plasti mestnega prebivalstva, največ med dijaki in delavci. Vse plasti niso imele namreč ničesar drugega skupnega kot nezadovoljnost s svojim položajem, drugače so vlekle vsaka na svojo stran. Tako je še danes in nobenih znakov ni, da bi kmalu prišlo do kake spremembe.

Vsega tega pa naša diplomacija ni nič vpoštevala, zanašala se je na svoje prijateljske stike z vladami in njihovimi podporniki. Ko je pa pred nekaj leti šel takratni podpredsednik Nixon na politično potovanje po Latinski Ameriki, je naletel na tako sovraštvo in take antipatije, izražene v burnih demonstracijah, da se je razburila vsa naša javnost. Ni pa mogla valiti vse odgovornosti za škandale na komunistično hujskanje, morala je priznati, da je naša dežela ravno tako kriva kot tisti, ki so izgrede organizirali. Eisenhowerjev režim je začel iskati pota, kako spremeniti svojo politiko, ni pa našel prave smeri. Ostalo je vse pri starem, seveda prepojeno z nezaupanjem in razočaranjem.

Kennedy je pa prišel do prepričanja, da ni zadosti, da se naša dežela briga samo za gospodarsko, politično in vojaško stanje v državah Latinske Amerike. Je dolžna, da se briga tudi za revne sloje in jim skuša pomagati na socijalnem in kulturnem polju. Revnim ljudem je treba vliti upanje v boljšo bodočnost in pokazati pot, kako lahko pridejo do nje. Iz te osnovne ideje se je rodila Zveza za napredek. Ni bila nova. Se je že med tem obnesla v Portoriku. Kar je bilo tam storjeno in doseženo v malem, naj se prenese na vse države Latinske Amerike.

Idejo o Zvezi na napredek so toplo pozdravili pri nas v vseh državah Latinske Amerike, toda vsakdo je pričakoval svoje koristi od nje, na žrtve pa ni mislil. Tudi vodilni politični krogi v Latinski Ameriki so bili za Zvezo, ker so upali, da bo to samo sodoben kanal, ki se bo po njem pretakalo našo podpiranje ravno istih ciljev kot prej. Da bi izpolnjevali tudi obveze, ki so jih sami prevzeli, to jim ni šlo v glavo. Ni jim dišala ne agrarna, ne davčna reforma, niso imeli smisla za urejene javne finance in izravnane plačilne bilance. Še manj so bili vneti za socijalno zakonodajo. Čudili so se, ko je naša dežela začela podpirati postavljanje šol, bolnišnic, gradnjo vodovodov, elektrifikacijo, organizacijo prometnih žil itd. Mislili so, da se bodo dolarji še naprej pretakali v industrijska podjetja, banke itd. Njihove začetne simpatije so se postopoma prelevile v tiho nasprotovanje Zvezinim akcijam pod najrazličnejšimi izgovori, ki so jim zanje dale snov tudi napake s strani naše administacije.

Ni bilo namreč vse zlato, kar se je svetilo na naši strani. V posamezne Zvezine akcije so se vmešavali tudi naši gospodarski krogi in iskali pri tem svoje koristi. Podpiralo jih je kar precej vplivnih senatorjev in kongresnikov. Vmešavanje je rodilo prepire med posameznimi uradi in zavlačevanja administrativnih sklepov, kar je seveda jezilo vlade Latinske Amerike. Dalje so se brigali in se še brigajo za dobrobit Latinske Amerike tudi še drugi organi naše federalne administracije, med njimi kar tri banke. Glavno besedo je seveda hotelo imeti državno tajništvo, toda posamezni organi so imeli z zakonom zajamčeno avtonomijo. To je zopet rodilo prepire med federalnimi oblastmi na škodo podpornih akcij na vseh področjih.

Vse to je tlelo več kot leto dni in končno prišlo do izbruha na zadnji konferenci Zveze za napredek v Sao Paulo, ki se je je udeležil z naše strani državni podtajnik Harriman. Padali so tam ostri očitki od obeh strani, naše in Latinske Amerike, sklenjen je bil končno kompromis, da bo posebna skupna agencija pod imenom CID, sestavljena iz zastopnikov držav Latinske Amerike in naše administracije, urejevala nesporazume in usmerjevala Zvezine akcije, pri čemur bo imela seveda zadnjo besedo naša dežela, ker daje potreben denar. Vendar pa v ta kompromis nihče ne verjame.

Na tako stanje je naletel novi predsednik Johnson, ki je že od preje poznal vse temne strani naše politike do Latinske Amerike. Zato je bil tudi njegov prvi korak, da napravi red v lastni hiši. Imenoval je svojega prijatelja in dobrega diplomata ter poznavalca Latinske Amerike poslanika Manna za pomožnega tajnika in mu poveril nalogo, da "koordinira in nadzoruje vso našo politiko v Latinski Ameriki". Mann bo tako postal gospodar vseh federalnih agencij in uradov, ki se pečajo z našo politiko v Latinski Ameriki na vojaškem, gospodarskem, socijalnem in političnem področju. Ali pa ga bodo načelniki raznih uradov tudi ubogali? Pod Kennedyjem so bili navajeni, da gospodarijo čisto samostojno, težko se bodo sedaj zlepa uklonili. Upajmo, da se bodo, da se ne bo zgodilo to, kar se je pretekli teden.

Glede cen za kavo je bil sklenjen mednarodni sporazum, ki je nanj naša dežela že načelno pristala. Treba je samo sporazum uzakoniti do 1. januarja. V senatu je bil finančni odbor pod predsedstvom senatorja Byrda za to, da prekine debato o davkih in odobri sporazum. Byrd je hotel le še imeti pismeni pristanek od državnega tajništva. Pa se je zgodilo, da je prvi urad dal pristanek, drugi urad ga je drugi dan preklical. Lahko si mislimo, kaj mislijo o našem državnem tajništvu tuji diplomatje, posebno tisti iz Latinske Amerike, ki je tako zelo zainteresirana na stalnih cenah za kavo.

Pod Mannom se kaj takega ne bo več dogodilo. Vsaj upajmo, da ne.

BESEDA IZ NARODA

Mimo nas je šlo

Cleveland, O. — Letos, 13. oktobra, je bil v baziliki sv. Petra v Rimu slovesno razglašen za blaženega Janez Nepomuk Neumann (1811-1860), četrti škof v Philadelphiji. Spominjam se, da je clevelandski škofijski list The Universe Bulletin o tem obširno poročal; priznam pa tudi, da kakega posebnega zanimanja ta dogodek takrat pri meni ni vzbudil. Ko sem pa zadnji teden pred božičem dobil "Nedeljo", slovenski koroški dušnopastirski tednik, št. 47, od 24. nov. t. l., sem pa v njem z zanimanjem prebral poročilo o Neumannovi beatifikaciji. Ker je v tem poročilu polno zanimivosti, ki nas morajo prvenstveno kot Slovence, posebej pa še kot slovenske ljudi v Ameriki zanimati, zato sodim, da je prav, naj bi AD prinesla iz tega celovškega poročila vsaj najbolj važne stvari za svoje bralce. Naslednje se mi zdi za večino od nas zanimivo:

Blaženi philadelphijski škof Janez Nepomuk Neuman "je v duhovnem smislu učenec velikega našega misijonarja škofa Friderika Barage. Rojen je bil v Prachaticu na Češkem v škofiji Budjejovice, je čutil že v mladosti nagnjenje za duhovski poklic, za katerega se je tudi temeljito pripravljal. Govoril je skoro vse slovanske jezike ter bil globok v bogoslovnih vedah. Kot bogoslovec v Budjejovicah je vedno prebiral Baragova pisma. Škof Baraga je namreč iz svojih misijonov pošljal poročila na Dunaj Leopoldinski misijonski družbi. Ta jih je nato izdajala v nemškem, češkem, madžarskem in v slovenskem jeziku. Ta pisma je bral tudi Neumann v bogoslovju v Budjejevicah in so ga tako navdušila, da je sklenil tudi sam oditi v misijone v Ameriko. Odšel je še pred svojim mašniškim posvečenjem ter prišel v New York leta 1836, kjer ga je škof Dubois posvetil v mašnika in ga poslal v Zapadni New York, kjer je deloval štiri leta. Nato je stopil v kongregacijo redemptoristov in bil tri leta v Pittsburghu njihov predstojnik. Leta 1846 pa ga je škof O'Connor postavil za provinciala vseh redemptoristov v Ameriki."

"V letu 1852 je papež Pij IX. zapovedal Neumannu, da sprejme pod dolžnostjo pokorščine škofovsko stolico v Philadelphiji. Tako je prišel kot četrti škof v Philadelphijo in škofoval tam osem let do svoje smrti (1860)."

'Neumann je prvi škof, ki je vpeljal 40-urno pobožnost. Neumorno je deloval za dvig verskega življenja med verniki. Hodil in misijonaril je po deželi in delil sv. zkramente. Nekoč je prehodil peš 25 milj, samo da je birmal enega dečka. Glavno skrb pa je posvečal šolstvu. Ob njegovem škofovskem posvečenju sta bili v Philadelphiji le dve katoliški šoli; osem let kasneje, ob njegovi smrti, pa jih je bilo že 100. V petih letih je sezidal 50 cerkva in dokončal zunanjost pri svoji stolnici. Njegovo truplo počiva v spodnji kapeli redemptoristovske cerkve sv. Petra v Philadelphiji."

Poročilo v "Nedelji" je zaključeno s temle obvestilom za slovenske ljudi doma in po svetu: "V zvezi s temi izrednimi dogodki pripravljajo ameriški Slovenci za prihodnje leto vseslovensko romanje na Baragov grob in v Baragovo deželo." — K temu pa moram žal dodati, da ameriški Slovenci, vsaj kolikor sem podpisani informiran, doslej še prav nič ne vemo o kakem "vseslovenskem romanju na Baragov grob in v Baragovo deželo za prihodnje leto". Znano mi je le, da pripravlja Rev. Jožef Godina neke vrste družabni izlet v Baragove misijonske kraje. J. S.

Kaj je za nas Ameriška Domovina?

Stockton, Calif. — Taka vprašanja ne slišimo vsak dan. Poglobimo se v preteklost v staro domovino onstran morja. Kaj nam je pomenil pravzaprav časopis doma? Nič posebnega, saj smo ga lahko kupili za vsakim vogalom. Kdo je imel pravzaprav prijatelje raztresene po vseh mogočih kontinentih sveta? Družine, katerih člani so se izseljevali in šli s trebuhom za kruhom.

Današnji čas pa je prinesel spremembe. Kaj nam je naš slovenski časopis Ameriška Domovina v tujini? Neprecenljiva dobrina! Ali kaj pomislimo, da nam lokalni časopisi, pisani v angleščini, ne morejo nadomestiti našega časopisa? Ali kaj pomislimo, da veliko ljudi niti ne, kaj smo Slovenci in kje leži naša domovina? Ali naj tu rojeni državljani poznajo naše rojake raztresene po svetu? Ali sedaj razumemo? Slovenska, materina beseda, zasejana vsepovsod, kjer žive naši rojaki, kjer težko čakajo preprostih poročil v materinščini. Na vse kontinente prihaja, rojak se spominja rojaka na kosu papirja in obuja prijetne spomine preteklosti. Vsa za nas pereča vprašanja razpravljajo v tem časopisu, od kulture do inozemske in domače politike. Kaj hočemo več? Kaj ni to dovolj za nas Slovence? Kako prijetno je čitati besede, ki nas jih je učila mati.

To nam je naš časopis, vse to in še več! Zato se strnimo in skušajmo za vsako ceno obdržati našo slovensko tiskano besedo. Vsak od nas je dolžan, da to stori, saj kar so ustvarili naši pradedje, moramo nadaljevati mi. Maks Simoncic

Bratovščina sv. Rešnjega telesa pri Sv. Lovrencu

CLEVELAND, O. — Letna seja 1. decembra je bila zadovoljivo obiskana. Po seji so nam nekatere članice postregle z okusnim prigrizkom in zavladalo je prijetno razpoloženje. Po razgovoru in kramljanju smo se zadovoljne podale na svoje domove, ko smo Mariji v čast odmolile angelsko češčenje ter si voščile vesele božične praznike in srečno novo leto.

Bliža se 50-letnica obstoja naše bratovščine. Sklenile smo jo praznovati, podrobno o tem se bomo pomenile še na prihodnji seji. V odboru za prihodnje leto ni nobene spremembe. Vse je ostalo pri starem.

Ko se bomo zbrale pri obhajilni mizi prvič v prihodnjem letu 1964, napravimo sklep, da bomo redno vsako prvo nedeljo pristopale k mizi Gospodovi. Skupno obhajilo imamo vedno pri sedmi sv. maši, kjer zasedemo v cerkvi prve klopi. Skupno obhajilo bo v nedeljo, 5. januarja. Ob dveh popoldne bo ura molitve, nato pa seja. Pridite!

Hvala vsem, ki so darovale prigrizek, in tistim, ki so igrale Miklavže.

Vsem vesele božične praznike in blagoslovljeno novo leto!

Apolonija Kic

Še eno pismo iz Floride

MIAMI, Fla. — Kar nas je tu slovenskih in hrvaških rojakov, smo brali Franka Kozarja pismo iz Floride in o razmerah pri nas z velikim začudenjem. Le kako je mogoče kaj takega pisati o taki lepi in sonca polni deželi?

Seveda ni pri nas vse ustaljeno in urejeno, kot je v Clevelandu, toda treba je vpoštevati, da je Miami stara komaj nekaj nad 65 let, Florida se je razvila šele v zadnjih desetletjih v to, kar danes je. Slovenci tu res nismo številni, vendar tega ni kriva Florida, ampak sami! Amerikanci nam ne bodo gradili Slovenskih narodnih domov.

G. Kozar piše, da mu je prevlažno in prevroče, nato pa zopet prehladno. Zato da bo v aprilu ubral zopet pot domov proti Clevelandu. To je njegova stvar in njegova volja. Nihče ga ne bo zadrževal, nihče pregovarjal, naj ostane.

V New Smyrni imajo Slovenci krasen dom, kjer balinajo, pa tudi plešejo in se drugače vesele. V Miami smo imeli 24. novembra in 8. decembra piknik na 149 St. in Dixie Highway. Pekli smo koštrune, jedli slovensko potico in vse skupaj zalivali z dobro kapljico. Tudi godbe nam ni manjkalo.

Yugoslav-American Social Club in odsek HBZ se prav lepo razumemo in skupno prirejamo piknike. Sedaj smo kupili zemljo, kjer bomo postavili Jugodom v ponos vsem priseljencem iz Jugoslavije. Prav nič ni Florida kriva, da je opustil Mr. Spehek svojo gostilno. Bil je to res lep prostor, toda Slovencev in Hrvatov nas je tam premalo, da bi mogli vzdrževati tak salon. Zabave kljub temu ne manjka. Komur je do tega, se lahko vrti in zabava vso dolgo noč.

Cene stanovanj in sob niso tako visoke, kot piše Kozar. Na več krajih je mogoče dobiti sobo in hranq za $85 na mesec. Tudi stanovanje ni predrago, če človek seveda ne sili v ravno najboljši del mesta. Mogoče je dobiti že kar lepo 4-sobno stanovanje z opremo, plinom in elektriko za $75, lahko pa plačate za kaj takega tudi $150 in več. Vse zavisi od tega, kje se naselite. Tudi v Clevelandu so stanovanja po $35-60, pa tudi po $135 in čez, če si kdo hoče izbrati najdražji predel mesta z vsemi ugodnostmi.

Hrana stane nekako enako pri nas v Floridi ali pa v Clevelandu, le sadje in sočivje je pri nas veliko cenejše. Zaslužek je tu manjši z izjemo unijskih delavcev, vendar tudi tu ne zasluži na uro nihče manj kot $1.00.

Saloni so v nedeljah zaprti do 2. popoldne ali pa celo do treh, da ljudje lahko nemoteno gredo v cerkev. Te so vsako nedeljo polne. V bližnji cerkvi je ob nedeljah pet maš, pa je pri vseh dosti ljudi. Popoldne gredo pa ljudje radi na čašo piva v gostilno, da se malo pogovore s svojimi znanci in prijatelji. Kaj je v tem napačnega?

Midva z ženo sva tu zelo zadovoljna in se imava prav dobro. Vsako leto v juniju se odpeljeva v Cleveland, kjer obiščeva stare znance in prijatelje. Florida raste in napreduje, sem se selijo bogati in revni iz vseh delov dežele. Če se ljudje drugega rodu tu dobro počutijo, zakaj se ne bi mi? Življenje je tu lepo, za zaslužek pa je malo težje kot na severu, ker tu še ni industrija razvita v taki meri kot tam, pa tudi to prihaja. V zadnjih desetih letih se je že večje število tovarn in drugih podjetij preselilo iz severovzhoda sem, zgradili pa so tudi več novih. Florida ima tudi svetovnoznani Cape Kennedy (Canaveral) z vsemi njegovimi napravami za osvajanje vesolja.

Prisrčne pozdrave vsem znancem in prijateljem. Vsem vesel Božič in srečno novo leto!

Mr. in Mrs. Steve Lucic

Mohorjeve knjige so izšle

Nad sto let že prihajajo za svete božične praznike iz Celovca v slovenske družine doma in po svetu Mohorjeve knjige. Nad sto let že utrjujejo vero in ljubezen do Boga in do svojega naroda v slovenskih ljudeh: širijo izobrazbo in nudijo lepo in prijetno branje našim ljudem. Temu velikemu namenu je ostal zvest tudi letošnji celovški mohorski knjižni dar.

Rojaki iz ZDA in Kanade, sezite po mohorskih knjigah! Dobite jih v New Yorku pri Ligi KSA, v Torontu v tamkajšnji Slovenski pisarni, v Clevelandu pa v trgovini Familia. Tisti, ki imamo knjige naročene, smo jih tudi letos dobili več kot teden dni pred božičem po pošti, drugi, in teh je hudo veliko, pa jih lahko dobite na omenjenih krajih. Cena ($2.50) je tako nizka, da komaj moreš verjeti, da je mogoče nuditi za tako majhne denarje nekaj tako lepega.

Razen na Koledar za leto 1964, ki mora biti v vsaki slovenski katoliški hiši stalno družini na razpolago, opozarjam tukaj posebej še na Mauserjevo povest "Mrtvi rod". To je letošnja mohorska večerniška povest. Zgodba se godi na Zilji. V njej nam naš najbolj priljubljeni današnji slovenski pisatelj na lep, to je na čisto domač način prikazuje življenjsko zgodbo ljudi in družin tam, kakor poje naša pesem, "kjer teče bistra Zilja".

Kdor se rad smeje ter bi se spet želel do dobra iz srca nasmejati, naj prebere Mlakarjeve Trebušnikove zgodbe. Mlakar velja za enega izmed najboljših humorističnih slovenskih pisateljev. Dobro mero sladkega oddiha vsebujejo Mlakarjeve hudomušne zgodbe znanega konjskega mešetarja Trebušnika.

Ta ali oni od nas utegne v prvem trenutku odmakniti nadaljnjo letošnjo celovško mohorjevko "Iz življenja", to je zbirko življenjskih modrosti, podanih ob močnih primerih. Brž pa, ko bo zastavil z branjem, ne bo lahko končal z njim, dokler knjige ne bo zadovoljno za zadnjo stranjo zaprl, pozneje pa ob toplih trenutkih še in še takorekoč iz potrebe segal po njej, saj je tako polna toliko potrebnega nam v življenju.

Župnik Janez Petrič umrl

Kar dvakrat je v letošnjem novembru smrt posegla v vrste slovenskih duhovnikov na Koroškem. O rajnkem žvabeškem župniku Ignaciju Zupanu, ki je umrl 6. nov., je AD že prinesla poročilo; danes še poročilo o smrti Janeza Petriča, župnika na Strmcu, ki ga je Bog na letošnje Verne duše poklical k Sebi. Zjutraj je še opravil sv. maše za rajnke in zanje molil, čez dan pa je umrl. Rajnki gospod je bil v 75. letu starosti in v 50. letu duhovništva. Prihodnje leto bi obhajal zlato mašo.

Rajnki župnik J. Petrič je prejel mašniško posvečenje 16. julija 1914 in potem deloval med drugim v Ukvah v Kanalski dolini, v Grebinju, Slovenjem Plajberku in v Apačah. Od l. 1926 je bil župnik v Št. Ilju na Dravi. V času druge druge svetovne vojne je moral poleg križa bolehnosti nositi še križ pregnanstva. Ko si je telesno nekaj opomogel, je deloval še kot administrator na Kamnu in pri Mariji na Zilji.

Zadnja leta pa je živel pri sestrah v Vernberku in še marsikateremu sobratu pomagal ob dnevih češčenja ali v bolezni. Tako je pomagal še zadnji dan življenja v Skočidolu, kjer je nadomeščal domačega dušnega pastirja, ki je zbolel.

Kako je bil rajnki župnik spoštovan, je pokazal njegov pogreb. Nad 30 sobratov se je zbralo in veliko vernikov iz župnije Strmec kot tudi iz sosednjih, da se s hvaležno molitvijo poslove od svojega dobega in gorečega pastirja. Sv. mašo je za rajnkega opravil kanonik A. Zechner in vodil nato pogrebni obred; v nagovoru je poudaril, kako je rajnki častil Mater božjo in se prizadeval v svojem duhovniškem življenju živeti po zgledu sv. Frančiška. Pri grobu pa se je rajnkemu župniku zahvalil v imenu rožeške dekanije msgr. dr. Janez Hornboeck, dekan v Podgorju. Vse moči je posvetil Bogu in Cerkvi. Kristusov križ je nosil zvesto. Naj počiva v miru!

Z velikim veseljem

so verni slovenski ljudje na Koroškem sprejeli sporočilo z drugega zasedanja sedanjega vatikanskega koncila o vpeljavi domačega jezika pri bogoslužju. Po novih določilih bo v cerkvi veliko več bogoslužnih molitev in obredov opravljanih v materinem jeziku vernikov; ni pa še določena mera, kaj naj ostane — kot doslej — pri obredih v latinskem jeziku.

V SAMOTI

(Božična pripovedka. — Spisal Ivan Cankar.)

"Saj ni več dolga pot, saj že hodiš dobro uro in dalj, čas je, da si malo odpočiješ; gorak je sneg in nič ti ne bo hudega, saj ni treba, da zatisneš oči. Blizu je že dom in če je čakalo tvoje srce doslej, bo čakalo še to kratko minuto. Le kratko minuto, da si odpočijejo te uboge noge!"

Popotnik je poslušal izkušnjavca in se mu je komaj ubranil. Tudi njegovo srce je bilo že trudno in slabo.

"Ne, ne počivati — počitek bi bil večen in žalostna bi bila smrt v tej beli samoti. Doma čaka mati; luč gori na mizi in mati stoji na pragu in čaka na me. Ne počivati."

Ko je premišljeval, je stal na mestu in se ni ganil; glava mu je klonila, oči so se počasi zapirale in noge so se šibile v kolenih. Tedaj se je popotnik zopet vzdramil:

"Dalje, ne počivati! Kako blizu je že bil izkušnjavec!"

In nato je pomislil: "Preveč je plaho in malodušno moje srce. Bojim se čudnega glasu iz samote, ki sem ga slišal. Svoj glas ima samota in svojo pesem, kakor gozd. Hodi človek skozi tiho šumeči gozd in nenadoma zavzdihne, zakliče v bližini, med drevjem. Pa ni bila smrt, ni bil vzdih umirajočega, le gozd je izpregovoril v sanjah. O, plah sem kakor otrok, ki je izgubil mater in bega po neznanih potih. Samota je izpregovorila v sanjah, jaz pa sem se prestrašil. Morda je zacvilil peš ob hiši, v globeli zakopani, ali se je izgubil volk na prostrano ravan in bega po snegu, ali pa je potegnil veter skozi gozd in ga je vzbudil. Le dalje, popotnik, brez strahu!"

Šel je, lazu pa ni bilo kraja, kakor da se je bil izpremenil holm v prostrano planoto. In gozd se ni pomaknil bliže niti za ped, mirno je stala v daljavi črna senca. Popotnik ni opazil, da se mu noge komaj še premikajo, da stoji skoro na mestu. Zazibal se je v lepe sanje, njegove oči so gledale prijazni, svetli dom, belo pogrnjeno mizo, za mizo vesele, ljubeznive obraze, ki ga smehljaje pozdravljajo. Že mu je bilo toplo in prijetno, kakor da sedi za mizo, lomi rumeno potico in pripoveduje očetu, sestri, materi o svojem dolgem romanju. "Ubožec," pravi mati, "zdaj boš počival; že sem ti postlala mehko posteljo."

"Počival!" je zavzdihnil popotnik v snegu in je postal. Pred njim je bila kamenita ograda, visoki klopi podobna, kakor zanj pripravljena.

"Da bi imel zdaj gorko suknjo!" je pomislil. "Pogrnil bi jo na to belo klop, zavil bi se toplo in bi legel, da si odpočijem, ko sem do srca truden."

Naslonil se je s komolci v sneg in je položil glavo na roke. Skorja na snegu je bila mrzla, spodaj pa je bil sneg topel in mehak kakor pernica. Po životu se mu je razlila prijetna toplota in tudi v lica mu je bilo gorko. Zatisnil je oči in je sanjal.

"Kako me pač pozdravijo doma, ko se prikažem ves premražen, razcapan in lačen. Sreče sem šel iskat in vračam se, da umrjem od vsega hudega. Mislil sem nekoč, da se povrnem vesel in bogat, z lepo mlado nevesto. Tako čakajo morda, stoje ob oknu in gledajo, poslušajo, če ne cingljajo morda iz daljave lahke sani, če ne poka že blizu na klancu voznikov bič. Stoje ob oknu in čakajo, a glej, tam na stezi se prikaže popotnik, upognjen do pasu, debela plast snega na ramah, obraz suh in mrtvaški. Kako ga pozdravijo, popotnika? O, pohiteli mu bodo naproti, siromaku, ogreli ga bodo z ljubeznivimi rokami; in povedo ga v toplo izbo, posade ga za pogrnjeno mizo, siromašnega in trudnega, kakor je. "Sedi, pij in jej! Prišel si ni nikoli več se ne posloviš. Tako smo čakali na te; zmerom je bila za te pogrnjena miza in postelja postlana. Truden si od dolge poti, počivaj sladko!"

"Sladko bi počival!" je zavzdihnil popotnik v sanjah. Život mu je klonil, noge so se šibile in polagoma, tiho je legel v sneg, kakor da bi ga bil kdo prijel pod pazduho ter ga položil na mehko posteljo. Nebo je bilo zmerom svetlejše; zvezde so se užigale in so sijale žarko, kakor belo srebro se je svetil sneg.

"Samo kratko minuto bi počival," je mislil popotnik. "Toplo je tukaj in dom je že blizu; čemu bi hitel? Toplo je tukaj, kakor na pernici, ki jo je postlala moja mati."

Popotnik je globoko vzdihnil.

"Sladko je počivati na pernicah po dolgem, trudnem romanju!"

Zatisnjene so bile njegove oči, toda videle so vse natanko. Ležal je truden na postelji ob peči, a za pogrnjeno mizo so sedeli mati, oče in sestra. Na mizi je stala svetiljka in je sijala na obraze, da so bili lepi in svetli, kakor obžarjeni od nebeške luči.

"Mati!" je zaklical.

Mati je vstala izza mize. Oblečena je bila v dolg plašč sinje barve z zvezdami posut, njene roke so bile kakor od srebra, njen obraz pa je bil čudno bel in mlad in neskončna ljubezen je bila v njenih očeh.

Stopila je k njemu, nagnila je glavo in mu je položila roke na čelo; popotnik je zaspal.

VI.

Kasno v noč je že bilo, ko je stopil Šimen iz krčme ter se napotil v hribe.

"Bog me je poslal na pot!" je mislil v svojem srcu in ni čutil utrujenosti. Ovratnik je zavihal visoko, da mu ni pihal ledeni veter naravnost v lica in je stopal v klanec s krepkimi koraki. Nebo je bilo jasno in sneg se je svetil; razločil je pred sabo pot na sto korakov.

(Dalje prihodnjič.)

Problem časa

Neki porotnik prisopiha pred sodnika ves zasopljen in reče: "Ako vam mogoče — mi oprostite — prosim lepo! Ne vem, katera mi bo preje umrla, ali hčer ali žena."

Sodnik ves začuden: "Dragi moj, to je žalostna novica. Seveda ste oproščeni."

Prihodnji dan sreča eden izmed porotnikov omenjenega porotnika in ga radovedno simpatično vpraša: "Kako je kaj s svojo ženo in hčerjo?"

Porotnik: "O, obe sta v redu! Zakaj me to vprašaš?"

Drugi porotnik: "Ker si včeraj iznenaden pritekel v sodno dvorano in izjavil, da ne veš, katera bo preje umrla, ali žena ali hčer."

Prvi porotnik: "Seveda ne vem, to je zadeva, ki je ne bo rešil nihče drugi, kakor samo "Bog."

Družba sv. Družine

THE HOLY FAMILY SOCIETY

Ustanovljena 23. novembra 1914

v Zedinjenih Državah Severne Amerike **Sedež: Joliet, Ill.** Inkorp. v drž. Illinois 14. maja 1915

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: STEVE KOSAR, 235 Tioga St., Bensenville, Ill.
1. podpredsednik: NICHOLAS PAVLICK, 15 Race St., Manor, Pa.
2. podpredsednica: ANN JERISHA, 658 No. Broadway St., Joliet, Ill.
Tajnik: JOSEPH KONRAD, 231 Ruby St., cor. Hickory, Joliet, Ill.
Zapisnikar: JOSEPH L. DRASLER, 1318 Adams St., No. Chicago, Ill.
Blagajnik: ANTON SMREKAR, Oak St., Rt. No. 1, Lockport, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Thomas Hoge, O.F.M.

Vrh. zdravnik: Dr. JOSEPH A. ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

FRANK TUSHEK, 716 Raub St., Joliet, Ill.
MATTHEW KOCHEVAR, 405 Parks Ave., Joliet, Ill.
JOSEPH SINKOVIC, 2519 So. Austin Blvd., Cicero 50, Ill.

POROTNI ODBOR:

JOHN KOVAS, FRANCES YUCEVICIUS, MARY RIOLA.

Predsednik Atletičnega odseka:
ANTHONY TOMAZIN, 1902 W. Cermak Road, Chicago, Ill.

URADNO GLASILO:
AMERIŠKA DOMOVINA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio

•

Družba Sv. Družine je bila ustanovljena l. 1914 in je katoliška bratska organizacija, katere naloga je čuvati dom in družino.

Nudi vrsto življenskih zavarovanj: običajno za celo življenje, za 20 let plačevanja, za 20 let z izplačilom, za 5 let, 10 let in družinski načrt.

Življenjsko zavarovanje z ozirom na starost:

Do 16. leta, mladinski oddelek	$10,000
Od 17 do 35, odrasli oddelek	$15,000
Od 35 do 40, odrasli oddelek	$10,000
Od 41 do 45, odrasli oddelek	$ 2,500
Od 46 dalje	Vse bolniške

Zavarovanje za bolezen in nesrečo (Bolnišniško zavarovanje), ki ga nudi družba: za dohodek, bolnišnico, zdravnika in operacije. Družba nudi bolniško zavarovanje vsem katoličanom od treh mesecev do 80 let starosti.

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pismeno ali ustmeno na glavnega tajnika:

JOSEPH KONRAD, 231 Ruby St., cor. Hickory, Joliet, Ill.

Francozi, vraže in zdravje

Statistika pove, da deluje v Franciji okoli 40,000 "ozdravljevalcev," med katerimi jih je 7,000 "resnih," se pravi tistih, ki se udejstvujejo kot pomočniki "legalne medicine" (čeprav jih zakon večinoma ne priznava), in nekaj sto izvajalcev "svobodne medicine", ki so pod prisego dolžni sodelovati z zdravniki, vendar pod pogojem, da ne skušajo zdraviti hudih bolezni, na primer raka ali tuberkuloze, razen v primerih, ki jih zakonita medicina proglasi za neozdravljive. Vsi drugi, torej velika večina pa so mazači, ki jih nekaj dela v dobri veri, vendar med njimi ne manjka tudi navadnih sleparjev in zločincev.

Šele po premisleku človek verjame statističnim podatkom, po katerih znaša letni promet raznih "ozdravljevalcev" (najrazličnejših šarlatanov in mazačev, astrologov, jasnovidcev in čarodejev) v Franciji atomske dobe skoraj tri milijarde novih frankov. Seve se tudi tu ravna ponudba po povpraševanju: razni tedniki, ki jih povprečni Francoz označuje kot "presse du coeur" (dobesedno: tisk srca), posvečajo precej prostora horoskopom, odgovorom vedeževalk na vprašanja bralcev, nasvetom za srečo ter bolj ali manj čudodelnim receptom za ohranitev večne mladosti; ob tem spozna neprizadeti bralec, da človek modernega časa v lahkovernosti ne zaostaja za svojimi davnimi predniki, le besedni zaklad je ustrezno prilagodil, razni domiselni sleparji pa na tem zlahka kujejo dobičke.

Kakšni so francoski vrači? Značilno z mistiki, ki govorijo o svojem "magnetičnem fluidu" in ki prinašajo zdravje že s tem, da polagajo roke na bolnike ali pa obetajo tolažbo, zdravje ipd., kar po telefonu. Zagovorniki "svobodne medicine" so zasnovali svojo dejavnost na avtosugestiji in zdravstveno večinoma neškodljivih napitkih.

V posebno skupino sodijo mazači in najrazličnejše vedeževalke, ki za denar povedo bodočnost iz kart, jo preberejo iz zvezd, iz vode, ognja, kavnih usedlin ipd., zdravje pa "izsilijo" z najrazličnejšimi sredstvi, med katere sodijo amuleti, razni obeski, ki so tem dražji, čim več je v njih — po izjavah vedeževalk, ki so hkrati trgovke — 18-karatnega zlata. Ne manjka raznih egiptovskih talismanov, ki "priklenejo srečo" na lastnika itd.

Kategorija zase so tisti, ki prakticirajo orientalsko medicino, čeprav vedo o njej večinoma bore malo. Po lastni domišljiji posnemajo indijske jogije, poskušajo se v kitajski akupunkturi, razglašajo se za učence Hipokrata, zatrjujejo, da do podrobnosti poznajo Paracelsove skrivnosti v zvezi z zdravilno močjo ipd.

Ljudi je težko obvarovati pred raznimi šarlatani in sleparji, saj se pogosto zgodi, da se celo prosvetljeni ljudje zatečejo k njim po pomoč in tolažbo. Težko je ločiti nedolžne sestavljalce ljubezenskih in podobnih napitkov od mazačev v pravem pomenu besede. V tej zvezi poroča francoski tisk o nekaj svojevrstnih primerih. Omenja Leona Alaoufa, ki je moral zaradi mazaštva pred sodnike prav tistega dne, ko naj bi na Sorboni prejel častno diplomo za "velike usluge človeštvu", in Messegua, ki mu je sodišče odmerilo kazen, takoj po razpravi pa ga je na hodniku ustavil predsednik sodišča in ga prosil, naj mu skuša pregnati revmatizem. Od procesa v Caenu pričakuje francoski tisk, da bo potegnil črto ločnico med vestnimi "nadzorovanimi" ozdravljenci in med brezvestnimi mazači, sleparji, krivimi preroki ipd., ki živijo na račun človeške lahkovernosti.

V SLOVENSKI GOSTILNI

SILVER BAR INN

5925 ST. CLAIR AVE.

je ples vsako soboto zvečer od 9. ure dalje. Igra domača slovenska godba. Pridite in poveselite se ob veselih zvokih, ob dobri kapljici, okusnem prigrizku in prijazni postrežbi.

Na veselo svidenje še to soboto! TONY KRISTAVNIK, lastnik

Rooseveltova sinova silita v politiko

WASHINGTON, D.C. — Dva med štirimi sinovi pokojnega predsednika Roosevelta bi rada prišla do politične karijere: James in FDR mlajši.

James Roosevelt je sedaj kongresnik, njegov volivni okraj je v Kaliforniji. Prihodnje leto bi rad kandidiral za senatorja, toda je naletel na dve oviri: sedanji senator Engle je sicer težko bolan, pa ne misli odstopiti. Za senatorja bi pa tudi rad kandidiral demokratski veljak Mosk, ki ima tam več prijateljev kot James. Za kulisami se je v Kaliforniji že začela borba, kdo bo zmagal.

FDR mlajši si je izbral daljšo pot proti politiki. Sedaj je federalni podtajnik za trgovino, za kar pa ni ravno posrečena osebnost. To ga pa ne moti, da se ne bi potegoval za mesto federalnega tajnika, kakor hitro bo pustil svoje mesto sedanji tajnik Hodges, kar se bo menda prav kmalu zgodilo. Ako bo FDR postal federalni tajnik za trgovino, bo porabil to mesto kot odskočno desko za kandidaturo za guvernerja v državi New York. Tam bodo volitve šele l. 1966.

Oba Rooseveltova sinova sta že zgodaj začela politizirati, toda takrat nista imela sreče. Jamesu je preprečil l. 1950 pot v politiko takratni guverner Kalifornije in sedanji predsednik najvišjega sodišča Warren, FDR mlajšemu pa sedanji njujorški senator Javits. Sedaj mislita oba mlada Roosevelta, da se bosta boljše odrezala.

Trenutno pa ni nobenih posebnih političnih gibanj. Obe stranki delata načrte za politične večerje, pa ne prideta na čisto, kako bi z akcijo začeli. Na političnih večerjah morajo biti navzoči kandidatje, drugače niso zanimiva. So podobne kurjim gnezkom brez jajc. Kandidatov pa sedaj še ni, vsaj takih ne, ki so že uradno prijavili svoje kandidature.

Tito se boji sporazuma med Moskvo in Peipingom

BEOGRAD, SFRJ. — Ves svet misli, da je razcep med Moskvo in Peipingom tako velik, da morebitna trenutna pogajanja med obema komunističnima centralama ne bi mogla roditi nobenega uspeha. Tito je menda drugačnih misli. Njegovo uradno glasilo tednik "Komunist" je namreč proti vsemu pričakovanju prinesel obširen ideološki članek, ki v njem pobija možnost, da bi se Moskva in Peiping mogla sporazumeti na ideološkem polju. Ako bi se pa, in ta nevarnost skrbi Tita, bi se pri tem slabo odrezala Moskva, ker bi morala v mnogih točkah kapitulirati pred Peipingom.

Zato je Tito povedal Moskvi kar javno, da ni za pogajanja in da ne bo priznal morebitnega sporazuma, v kolikor bi oviral njegovo pot v "socializem". Pristavil pa je tudi grožnjo, da podobno mislijo tudi nekatere druge komunistične stranke in menda celo nekaj satelitskih držav.

Članek opozarja Moskvo, da sveta ni treba več deliti v komunistični in svobodni del, ampak v "progresivnega" in "dogmatskega". Meje med obema pa titovci nočejo potegniti. Zato spada na primer pokojni Kennedy med "progresivne sile", ker je Tita sprejel, kitajski Mao pa med dogmatike, ker stalno očita titovcem, da so hlapci in sluge kapitalistov.

V Beogradu ni vsebina članka nikogar presenetila. Vsi se pa sprašujejo, zakaj je bil sploh objavljen. Nekaj se mora torej goditi za železno zaveso, kar Titu ni všeč.

Delo na raketnem lovcu nadaljujejo z vso vnemo

WASHINGTON, D.C. — Združene države se prizadevajo, da bi razvile uspešno raketo, s katero bi bilo mogoče prestreči medcelinske rakete leteče proti Združenim državam z vodikovimi bombami. Doslej so ponovno uspešno preskusile raketo Nike-Zeus raznih vrst, pa niso prepričane, da je toliko uspešna, da bi se jo izplačalo izdelovati v velikem številu in z njo zavarovati deželo. Vodstvo armade se je izjavilo sicer za tak načrt, toda obrambni tajnik McNamara ga je zavrnil.

To dela na raketi ni ustavilo, izboljšujejo jo in pri tem vneto iščejo, če ni mogoč tudi kak drug uspešen način prestrezanja medcelinskih raket letečih proti ciljem. V te namene je v proračunu za prihodnje leto predvidenih 400 milijonov dolarjev, nadaljnjih 300 milijonov pa še za razvoj sredstev, ki naj otežijo sovražnim raketam lovcem prestreči ameriške medcelinske rakete na poti proti ciljem v sovražni deželi. Ameriški vojaški vodniki ne verjamejo, da bi se Rusom posrečilo izdelati uspešnejšega raketnega lovca, kot je njihov Nike-Zeus, vendar pa hočejo biti za vsak slučaj pripravljeni tako na obrambo kot na napad.

Vietnamski budisti preganjajo katoličane

SAJGON, J. Viet. — Belgijski misijonar Willichs je zadnje dni prepotoval obrežne pokrajine J. Vietnama in ugotovil, da tam budisti preganjajo katoličane. Jih pretepajo, ropajo, jim požigajo hiše, podirajo katoliške cerkve, še celo mrliče izkopujejo na katoliških pokopališčih in jih skrunijo. Ne delajo pa budisti tega na lastno pobudo, so nahujskani od komunističnih agitatorjev, ki so jim katoličani kot njihovi najzavednejši in nevarnejši nasprotniki trn v peti.

Komunistični agitatorji širijo seveda med budisti najrazličnejše laži, ki jih nevedne budistične množice rade verjamejo.

Žalostno je, da za vse to vesta vlada in vodstvo budistične vere, pa ničesar ne ukreneta v varstvo preganjanih katolikov. Da mora biti preganjanje res hudo, se vidi tudi iz podatkov, objavljenih v vietnamskem katoliškem tedniku, ki v svojem uvodniku poziva vlado in budistične voditelje, naj vendar storijo svojo dolžnost in varujejo nedolžne katoliške državljane.

Prva železobetonska zgradba

Prvo čisto železobetonsko zgradbo so v New Yorku postavili leta 1875, bila je tudi prva v vsej deželi.

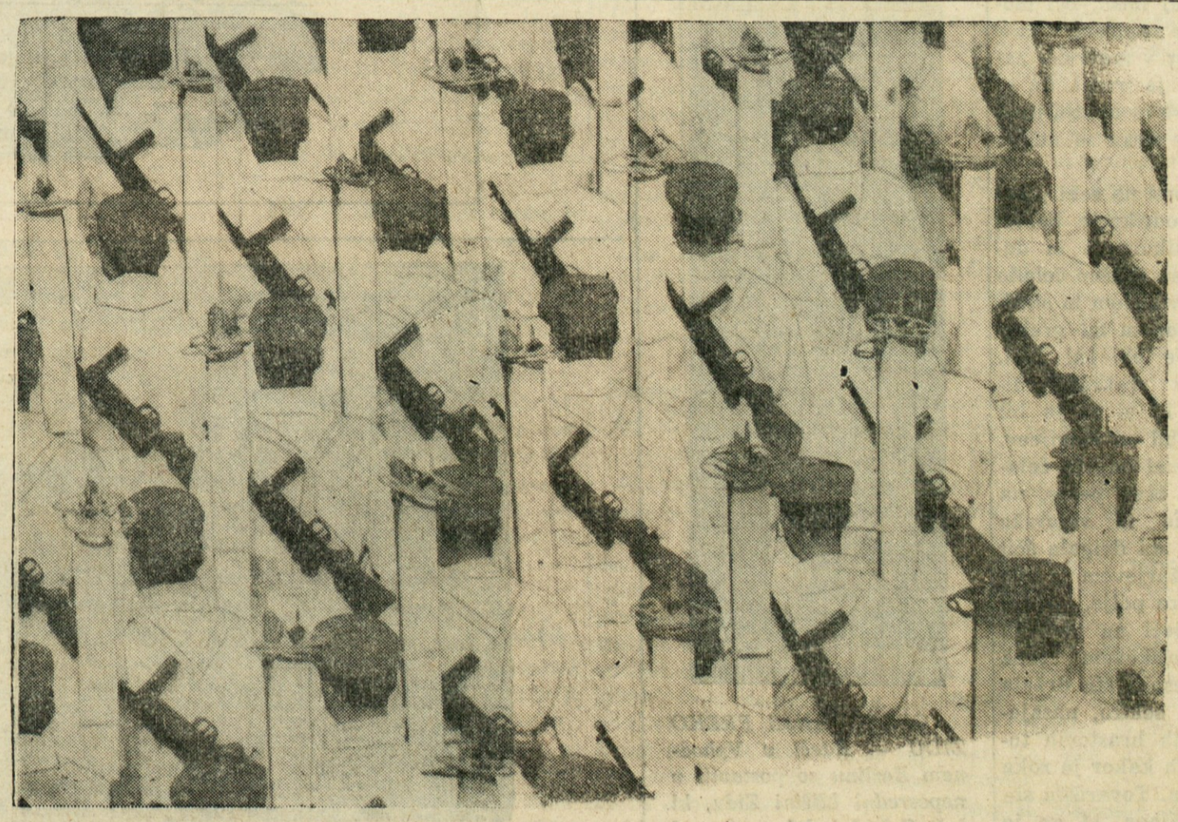

V VOJAŠKEM REDU — V Italiji imajo tudi posebno gorsko policijo. Na sliki je posnet zbor gorske planinske čete v zimskih uniformah z orožjem in smučmi na paradi v Rimu.

HENRIK SIENKIEWICZ:

KRIŽARJI

Glejta, milostljiva gospa in gospod! Oni so zaklali Fursija, pa so hoteli prevaliti ta zločin na mojega dečka. Pri Bogu! Zaklali so ga kakor vola, a potem so prišli k tebi, gospod, po maščevanje in plačilo! Kdo torej priseže, da niso lagali prav tako prej pred Jurandom kakor sedaj pred teboj, o gospod? . . . Ne vem, ne vem, kje je Danuška, toda pozval sem ga, zakaj četudi izgubim življenje, mi je ljubša smrt kakor življenje brez moje ljubezni, brez moje najdražje na vsem svetu!"

Rekši si je strgal trak z glave, da so se mu usuli lasje po ramenih. Zaril je prste vanje in začel težko ihteti. Kneginja Ana Danuta, ki je bila sama žalostna zaradi Danušine izgube, je sočustvovala z njegovo bolečino, mu položila roko na glavo in rekla:

"Bog naj ti pomaga, te potolaži in blagoslovi!"

V

Knez ni nasprotoval dvoboju, ker ga po takratnih običajih tudi ni mogel preprečiti. Dosegel je le to, da je Rotgier napisal velikemu mojstru in Zigfridu von Lowe pismo, da je sam prvi vrgel rokavico mazovskim vitezom, zaradi česar se bo boril z možem Jurandove hčere, ki ga je bil sicer že prej pozval. Križar je velikemu mojstru tudi razložil, da se postavi brez dovoljenja zato, ker gre za čast reda in za odvrnitev nesramnih sumničenj, ki bi utegnila prinesti sramoto, a jo je on, Rotgier, vedno pripravljen odkupiti z lastno krvjo. Ta list je takoj odnesel na mejo eden izmed vitezovih dečkov, dalje pa ga je odpravila v Malborg pošta, ki so jo križarji mnogo let pred drugimi izumili in uvedli v svojih deželah.

Medtem pa so na grajskem dvorišču steptali sneg in ga posuli s pepelom, da bi se noge borilcev ne pogrezale ali polzele po gladki površini. V vsem gradu je vladalo nenavadno vrvenje. Razburjenje se je lotilo vitezov in dvorjank, da v noči pred bitko ni nihče spal. Pogovarjali so se med seboj, da se bitka na konju s sulicami, a celo z meči često konča z ranami, toda bitka peš in zlasti s strašnimi sekirami, da je vedno smrtna. Vsa srca so bila na Zbiškovi strani, a čim bolj naklonjen je bil kdo njemu ali Danuški, s tem večjim nemirom se je spominjal, kaj so trosili o križarjevi slavi in spretnosti. Mnogo žensk je prebilo noč v cerkvi, kjer se je tudi Zbiško izpovedal očetu Višonjku in kjer je opravljal svojo pokoro. Pravile so druga drugi, zroč na njegov skoraj deški obraz: "Saj je vendar še deček! . . . Čemu vendar polaga svojo mlado glavo pod nemško sekiro?" In tem vneteje so molile za pomoč zanj. Toda ko se je ob svitanju dvignil in je korakal skozi kapelo, da si v izbi nadene orožje, jim je nekako zrasel pogum, zakaj dasi sta bila Zbiškova glava in obraz res še deška, je bilo zato telo nad mero razvito in krepko, da se jim je zdelo, da mu nihče ni kos in da si bo znal pomagati tudi z največjim hrustom.

Bitka se je morala biti na grajskem dvorišču, ki ga je obkrožal hodnik.

Ko se je popolnoma zdanilo, sta dospela knez in kneginja z otroki in zavzela prostor sredi med stebri, od koder se je najbolje videlo po vsem dvorišču. Okoli njih so sedli najvišji dvorjani, plemkinje in vitezi. Napolnil se je zadnji kotiček hodnika: služinčad se je usidrala za nasipom, ki je nastal iz odkidanega snega, nekateri so se naslonili na pomole, drugi s plezali na streho. Tam so navadni ljudje govorili med seboj: "Bog daj, da bi se nobeden izmed naših ne dal!"

Dan je bil mrzel, vlažen, toda jasen; po zraku so se podile kavke, ki so zavzemale strehe in vrhove trdnjav; ker jih je splašilo nenavadno gibanje, so plahutale s krili nad gradom. Vkljub mrazu so se ljudje potili od razburjenja, a ko se je oglasila prva tromba, naznanjajoč prihod dvobojevalcev, so začela vsa srca tolči kakor kladivo.

Vstopili so na nasprotnih straneh ograje in se ustavili na konceh. Vsak gledalec je takrat utajil dih v prsih, zakaj vsak je pomislil, da v kratkem poletita dve duši pred sodni stol božji, a dve trupli ostaneta na snegu. Usta in lica žensk so pobledela in posinela ob tej misli, oči moških pa so bile zapičene v nasprotnika kakor v mavrico, zakaj vsakdo se je trudil, da bi iz same postave in orožja uganil, na čigavo stran se nagne zmaga.

Križar je imel na sebi pološčen oklep modrikaste barve, prav take nadkolenke in dokolenke in prav takšno čelado z dvignjenim vizirjem in sijajnim pavjim čopom na grebenu. Zbišku je oklepal prsi, boke in hrbet prekrasni milanski oklep, ki si ga je bil svoj čas pridobil od Frigijcev. Na glavi je imel odprto čelado s krajcem brez peres, na nogah škornje iz volovske kože. Z levico sta dvigala ščit z grbi; na križarjevem je bilo zgoraj šahovsko polje, spodaj trije levi, stoječi na zadnjih nogah, na Zbiškovem "topa podkev". V desnici sta držala strašno široko sekiro, nasajeno na začrnelih hrastovih toporiščih, daljših kakor je roka odraslega moža. Tovarišila sta jima oprod: Hlava, ki ga je Zbiško imenoval Glovač, in van Krist, oba v temnih oklepih, oba s sekiro in ščitom: van Krist je imel v grbu vejo bodičevja, Čehov grb je bil podoben Pomjanovemu s to razliko, da je namesto sekire tičal v bičji glavi kratek meč, do polovice pogreznjen v očesu.

Tromba se je oglasila drugič, a po tretjem pozivu bi morali nasprotniki po dogovoru naskočiti drug drugega. Ločil jih je sedaj ne velik, s sivim pepelom posut prostor, nad tem prostorom je krožila kakor zlovešča ptica —smrt. A preden se je oglasila tromba tretjič, se je Rotgier približal k stebrom, nad katerimi je sedela knežja dvojica, dvignil svojo z jeklom okovano sekiro in se oglasil s tako krepkim glasom, da so ga slišali po vseh kotih hodnika:

"Kličem za pričo Boga, tebe, dostojni gospod, in vse viteze te dežele, da nisem kriv te krvi, ki se bo prelila."

Na te besede so se vnovič skrčila srca, da je bil križar tako svest sebe in svoje zmage. Toda Zbiško, ki je imel preprosto dušo, se je obrnil k svojemu Čehu in rekel:

"Smrdi mi to križarsko bahanje, ker bi se pridalo šele po moji smrti, a ne, dokler živim. Ta bahač ima na glavi tudi pavji čop, jaz pa sem zaobljubil najprej tri take čope, a potem še toliko, kolikor imam prstov na roki. Bog mi pomagaj!"

"Gospod," je vprašal Hlava, ko se je sklonil in vzel v roko nekaj pepela s snegom, da bi se mu toporišče ne izmuznilo iz rok, "morda me Kristus usliši, da se kmalu izmuznem tej pruski golazni, ali bom smel potem, ako že ne seči po križarju, pa vsaj zagnati mu toporišče med kolena in ga podreti na tla?"

"Bog obvari!" je živo zaklical Zbiško, "osramotil bi mene in sebe!"

A medtem je zadonela tromba tretjič; oprodi sta skočila drug proti drugemu živo in strastno, viteza pa sta se bližala drug drugemu počasneje in resneje, kakor jima je pač do prvega udarca narekovala dostojnost in čast.

Malokdo se je brigal za oprodi, toda tisti izkušeni možje in služabniki, ki so zrli nanju, so takoj razumeli, kakšna okrutna premoč je na Hlavovi strani. Nemec je sukal sekiro okorneje, a tudi gibi njegovega ščita so bili počasnejši. Izpod ščita so se videle njegove daljše, a votle in manj prožne noge, medtem ko so bile Čehove noge mogočne in so tičale v tesni obutvi. Hlava se je tudi zagnal a tako silo, da se je moral van Krist že kar od prvega hipa dalje umikati. Takoj so razumeli, da je eden izmed teh nasprotnikov planil na drugega kakor burja, da ga preganja, pritiska in bije kakor grom, drugi pa se, čuteč, da ga obletava smrt, le toliko brani, da bi se čim najdlje odtegnil temu groznemu trenutku. In tako je bilo tudi v resnici. Ta bahač, ki se je sploh spustil v boj le takrat, ko ni bilo drugače mogoče, je spoznal, da so ga bahave in nepremišljene besede speljale v boj s strašnim velikanom, ki bi moral pred njim bežati kakor pred nesrečo; ko je torej sedaj spoznal, da bi ga utegnil vsak udarec pobiti na tla kakor vola, mu je srce popolnoma upadlo. Pozabil je, da ni dovolj, da odbija s ščitom, ampak da jih mora tudi sam zadajati. Nad seboj je videl bliske sekire in mislil, da je vsak udarec poslednji. Nastavljajoč ščit je nehote zapiral oči z občutkom strahu in dvoma, ali jih še odpre. Redko je sam zadal udarec, a brez upanja, da doseže nasprotnika, ščit pa je dvigal vedno više nad glavo, le da bi jo še, še ubranil.

SELITEV NA VZHODU — Prebivalci nubijske vasi Daboud v Egiptu se selijo več sto milj od svojega starega bivališča, ki ga bo zalil Nil, ko bo zgrajen novi jez pri Assuanu.

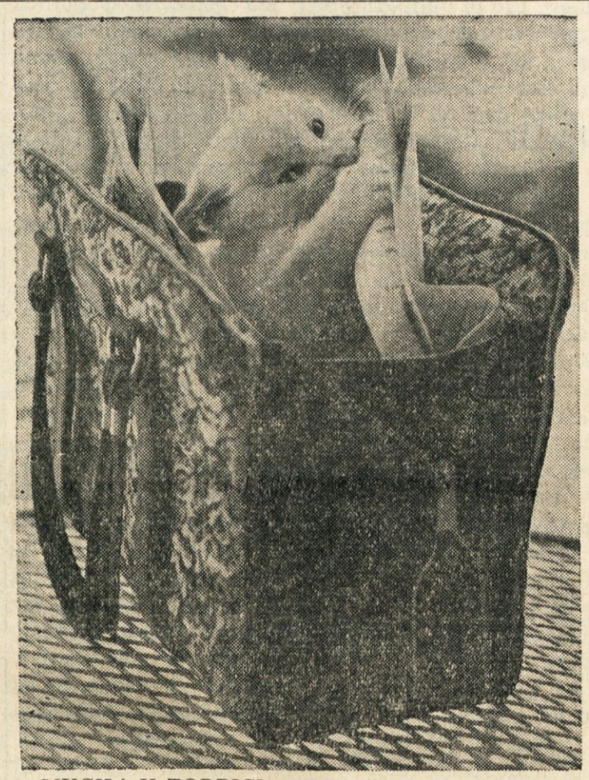

MUCKA V TORBICI — Običajno vidimo dame s psički, neka v Las Vegasu, Nev., si je izbrala za spremljevalko mlado mucko, ki jo nosi kar v ročni torbici.

JOS. ZELE IN SINOVI
POGREBNI ZAVOD
6502 ST. CLAIR AVENUE Tel.: ENdicott 1-0583
COLLINWOODSKI URAD
452 E. 152nd STREET Tel.: IVanhoe 1-3118
Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago
Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

V blag spomin

OB PRVI OBLETNICI ODKAR JE UMRLA NAŠA PRELJUBA MAMA

Mary Mlacek

Odšla je iz tega življenja dne 26. decembra 1962.

Hvala, naša dobra mama,
vso ljubezen ste nam dala,
vse moči in vse skrbi;
rajski mir, nebeška sreča
naj Vas spremlja v večnosti.

Žalujoči:

soprog JOHN
hčere MARY, ANNE in JEANETTE
sestri LOUISE in KATARINA
vnuki in vnukinje

Cleveland, 26. decembra 1963.

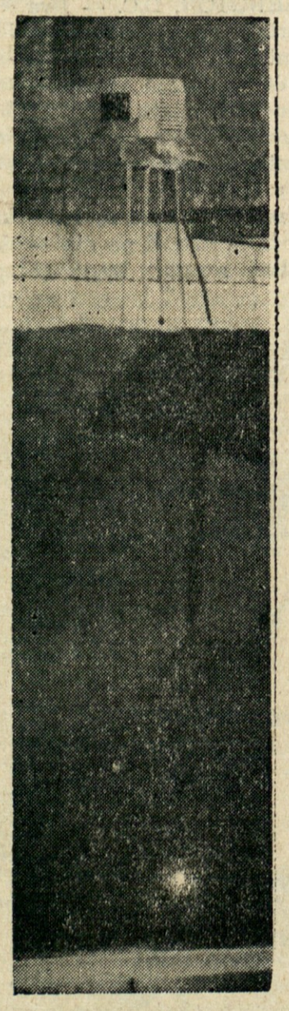

OPAZOVANJE PREKO ZIDU — Rdeči v Vzhodnem Berlinu so postavili v neposredni bližini Zidu, ki loči Zahodni del mesta od Vzhodnega, televizijsko kamero, ki nadzira življenje v zahodnem delu mesta.

CHICAGO, ILL.

SEASONS GREETINGS

SEASONS GREETINGS
FROM
H. MARIK & SONS
FUNERAL HOMES
2434 S. Pulaski, Chicago, Ill.
And
6507 Cermak Rd., Berwyn, Ill.

HOLIDAY GREETINGS
AND BEST WISHES
TO ALL OUR PATRONS
MORTON CAB CO
5333 W. Cermak Rd., Cicero, Ill.
GU 4-2100 or OL 2-1606

DOGS FOR SALE

POODLES — Private Breeder. Standard Pups. Cream and Apricots. Champ. Blood Lines. Show Stock. Shots. Paper Trained. Priced low for quick sale. — 392-1958. (250)

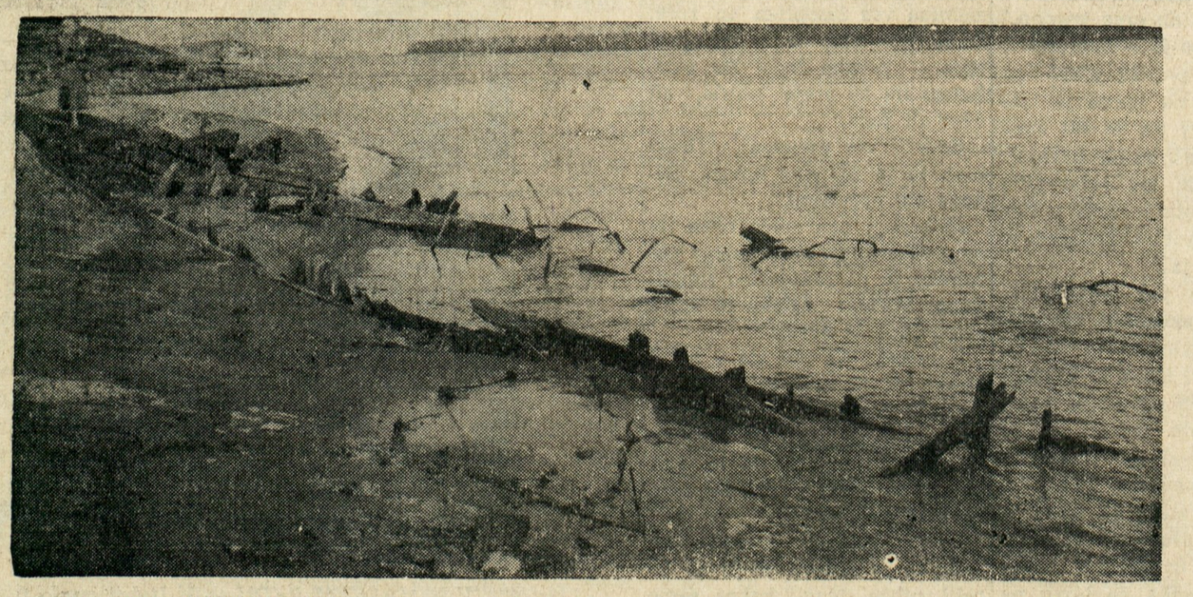

OSTANEK PRETEKLOSTI — Ko je reka Mississippi zaradi suše letošnjo jesen močno upadla, so se pokazali na bregu v bližini Kimmswicka, Mo., ostanki topniškega čolna "Windsor", ki je bil potopljen v reki v času civilne vojne pred sto leti.